

2025-12-12 Nr. NV-2934

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-1601 TAIS-25-17551(2)		DĖL VYRIAUSYBĖS 2014 M. LAPKRIČIO 5 D. NUTARIMO NR. 1206 „DĖL SOCIALINĖS PARAMOS IŠMOKŲ ATSKAITOS RODIKLIŲ DYDŽIŲ PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama <input checked="" type="checkbox"/> Taip <input type="checkbox"/> Ne Priėmimo Terminas <b>2025-12-31</b>	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Pasirenkama <input type="checkbox"/> TAP <input type="checkbox"/> LRV pasitarimas <input type="checkbox"/> LRV posėdis <input type="checkbox"/> Nesvarstyta Norėdami įvesti datą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.	Pasirenkama <input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti TAP <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV pasitarime <input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti LRV posėdyje <input type="checkbox"/> <b>Gražinti tobulinti</b>
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama <input type="checkbox"/> Taip <input checked="" type="checkbox"/> Ne			

**SPRENDŽIAMA PROBLEMA**

**Siūlymas patvirtinti 2026 m. bazinius socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių dydžius (baziniai dydžiai), nuo kurių priklauso įvairių išmokų dydžiai, siejamas su Socialinės apsaugos paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo<sup>1</sup> įgyvendinimu (įsigalioja 2026-01-01).**

Įstatyme nustatyta nauja minimalių vartojimo poreikių dydžio (MVPD) apskaičiavimo tvarką (*atsižvelgiama ne tik į MVPD pokyčius tarp metų (kas apima maisto ir ne maisto kainų pokyčius), tačiau ir į 2 metų (einamųjų ir ateinančių metų) vidutinės metinės infliacijos prognozę*) ir bazinių dydžių indeksavimo tvarką (*indeksuojant atsižvelgiama ir į ateinančių metų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokyčio prognozę*).

Įstatymas įpareigoja Vyriausybę tvirtinti bazinius dydžius (bazinės socialinės išmokos (BSI<sup>2</sup>), šalpos pensijų bazės (ŠPB<sup>3</sup>), tikslinių kompensacijų bazės (TKB<sup>4</sup>), valstybės remiamų pajamų (VRP<sup>5</sup>)), kurie negali būti mažesni nei pagal Įstatymo nuostatas (formulę) apskaičiuoti dydžiai.

*Su BSI susijusias išmokas ir paramą gauna apie 600 tūkst. asmenų, šalpos išmokas – apie 70 tūkst. asmenų (našlaičiai, vaikai su negalia, nuo vaikystės suaugę asmenys su negalia, kiti asmenys, neįgiję stažo socialinio draudimo pensijai gauti), tikslines kompensacijas – apie 119 tūkst. asmenų.*

**PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS**

**Siūloma nuo 2026-01-01 patvirtinti:**

- <sup>1</sup> Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 nauja redakcija (Seimas pritarė 2025-12-09).
- <sup>2</sup> BSI taikoma apskaičiuojant įvairias išmokas vaikams, laidojimo pašalpą, paramą palaikams parvežti, socialinę paramą mokiniams, asmenims su negalia, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti, prieglobsčio gavėjams, laikinosios apsaugos ir iš humanitarinės krizės ištiktų šalių perkeltiems lietuvių kilmės asmenims mokamas mėnesines kompensacijas, asmenims su negalia mokamas transporto išlaidų kompensacijas, išmokas nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusiems asmenims, dienpinigius ir kariūnų stipendijas, nustatant kompensuojamų kelionės, gyvenamųjų patalpų nuomos, persikėlimo išlaidų dydžius, mėnesio atlyginimą asmenims, vykstantiems dirbti į užsienio lietuvių bendruomenes, organizacijas, kultūros įstaigas ir švietimo įstaigas, sportininkų rentas, stipendijas, normines studijų kainas, taip pat įstatymų pagrindais sudarytų komisijų pirmininkų, jų pavaduotojų ir narių atlygį, ir kt.
- <sup>3</sup> ŠPB yra šalpos išmokų (šalpos neįgalumo pensijų, šalpos senatvės pensijų, šalpos našlaičių pensijų, šalpos kompensacijų ir socialinių pensijų) dydžio matas.
- <sup>4</sup> TKB yra individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos dydžio matas.
- <sup>5</sup> VRP taikomas vertinant asmens pajamas ir (ar) turtą, suteikiant teisę asmenims į socialinę paramą, nustatant asmenų mokėjimo už socialines paslaugas dydžius, taip pat apskaičiuojant socialinės paramos dydžius. Nuo VRP priklauso socialinės pašalpos, būsto šildymo išlaidų kompensacijos, vienkartinės šikūrimo pašalpos prieglobsčio gavėjams ir lietuvių kilmės asmenims (šeimoms), perkeltiems iš humanitarinės krizės ištiktų šalių, pašalpos maistui ir smulkioms išlaidoms užsieniečiams, gyvenantiems Pabėgėlių priėmimo centre, teisė į mokinių nemokamą maitinimą ir paramą mokinio reikmėms įsigyti, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų kursantų stipendijos ir materialinė parama ir kt.

## TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- 4 eurai didesnį BSI dydį – 74 eurus (*dabar – 70 eurų*).
- 13 eurų didesnį ŠPB dydį – 261 euras (*dabar – 248 eurai*).
- 11 eurų didesnį TKB dydį – 219 eurų (*dabar – 208 eurai*).
- 12 eurų didesnį VRP dydį – 233 eurus (*dabar – 221 euras*).

Siūlymams įgyvendinti 2026 m. valstybės biudžete numatyta 98,6 mln. eurų, iš jų: SADM – 87,3 mln. eurų, kitoms institucijoms – 11,3 mln. eurų (2027 m. – 188,2 mln. eurų, 2028 m. – 264,8 mln. eurų).

-----

### **Rengėjų pasiūlytos priemonės laikytinos taikliomis ir aktualiomis.**

*Baziniai dydžiai 2026 m., palyginti su 2025 m., padidės 5,2-5,7 proc.*

*Padidinus BSI dydį, padidės nuo jo priklausančių išmokų dydžiai (pvz., vaiko pinigai padidės nuo 122,5 iki 129,5 euro, o gausioms ir nepasiturinčioms šeimoms ar vaikų su negalia auginančioms šeimoms mokama išmoka vaikui kartu su papildoma dalimi – nuo 194,6 iki 205,7 euro; vienkartinė išmoka vaikui – nuo 770 iki 814 eurų).*

*Padidinus VRP dydį, vidutinis socialinės pašalpos dydis padidės nuo 189,7 iki 200 eurų. Su VRP dydžiu susijusias išmokas, socialinę paramą, kompensacijas ir socialines paslaugas gaunančių asmenų skaičius išaugs nuo 2,5 iki 3,5 proc. (pvz., gaunančiųjų papildomai skiriamą išmoką vaikui – apie 2,5 proc., socialinę paramą mokiniams – apie 3 proc., socialinę pašalpą – apie 3,5 proc. ).*

*Padidinus ŠPB dydį, šalpos išmokos, priklausomai nuo jų rūšies ir gavėjų kategorijos, didės nuo 6,5 euro (pvz., šalpos našlaičių pensija) iki 29,25 euro (pvz., šalpos negalios pensija, netekusiems 100 proc. dalyvumo, iki 24 m.).*

*Padidinus TKB dydį, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos, priklausomai nuo nustatyto lygio, didės nuo 6,6 iki 28,6 euro.*

## STEBĖSENA

Taikydama ES mokesčių ir išmokų mikrosimuliaciniu modelį „Euromod“, SADM yra atlikusi 2026 m. bazinių dydžių didinimo kontrafaktinį poveikio vertinimą. Remiantis vertinimo rezultatais, pagal naujos redakcijos Įstatymo nuostatas, kuriomis siūloma nustatyti socialinių išmokų atskaitos rodiklių indeksavimo tvarką, atsižvelgiant į kainų ir vidutinio darbo užmokesčio pokyčius, numatomi pakeitimai visos populiacijos skurdo rizikos lygio mažinimui poveikio neturės, tačiau žymesnis poveikis matomas tikslinėms grupėms: vaikų skurdo rizikos lygis mažės 0,4 proc. punkto, darbingo amžiaus asmenų – 0,2 proc. punkto, o bendrai mažiausias pajamas turinčių asmenų pajamos išaugs 1,4 proc.

## TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas suderintas su suinteresuotomis institucijoms.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų Projektui neturi.

## PAŽYMĄ PARENGĖ

Daiva Buivydaitė-Garbštienė

Socialinės politikos grupė, vyresnioji patarėja